

Dirbtuve...
C. M. D.
7399 Yards.
AS
FISTAS
Prasom gaudinti.
Chicago, Ill.
ake
Fistas.
Chicago, Ill.
eze,
Chicago, Ill.
lewski,
Chicago, Ill.
ARAS
NSTITUTAS
Chicago, Ill.

SANVAITINIS LAIKRAŠTIS
„KATALIKAS“
Išleista kas Ketvergas, Chicago, Ill.
KASZTUOJA ANT METU:
Amerikoje... \$2.00
In Užmaui... \$2.50
Prenumerata turi but isz kalno užmokėti.
„Katalikas“ spaudina visokias knygas, konstitucijas ir kitokius drukus, lietuviškai, lenkiškai ir angliskai.
Darba atlieka gerai greitai ir pigiai.
Užsirasant „Kataliką“ reikia ir prenumerata įrašyti prisiųsti. Prisiųsdami pinigų visada uždekiti tokį adresą:
JONAS M. TANANEVICZ,
8244 SO. MORGAN ST. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
„KATALIKAS“
Published every Thursday at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and other languages.
Est. Year 1880.
SUBSCRIPTION \$2.00 A YEAR
Rates of Advertising:
One inch once... 0.50
One inch one month... 1.00
One inch per year... \$10.00
All communications must be addressed to:
JOHN M. TANANEVICZ,
PUBLISHER
8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

→ Savaitinis Laikraštis pašvestas reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje. ←

No. 41 CHICAGO, ILL. 11 d. Spalių (October) 1906 m. METAS VIII
ENTERED AT THE CHICAGO, ILL., POST OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER

POLITISKOS ZINIOS.

Revoliucioninis Rusijoje judėjimas.

Darbininkų protestas.

Tarp Peterburgo darbininkų vėl prasidėjo nauja agitacija. Nuo tulo laiko tenai darbininkų organizacijose viešpatavo paviršutinė tyla, tačiau šiomis dienomis įvairiose priemonėse sakose atsibuvo kelios triukšmingos darbininkų demonstracijos. Darbininkai demonstruoja dėl to, idant tuomi užprotestuoti priešai milžinišką bylą, kurią pastarame laike karės teismas pradėjo nagrinėti. Kaltinami yra penkeshimtas vienas sąnarys darbininkų revoliucionieriskos organizacijos, kuri energiskai darbuosi laike didelių perėjų metų spalių ir lapkričio mėnesių sumišimui. Tie žmonės sėdi kalėjime jau apie 10 mėnesių laiko. Byla gi prasidėjo tik šiomis dienomis. Jie kaltinami yra už tai, kad padarūs ginkluotą žmonių sukilimą norėję nuverti dabartinį Rusijos valdžios surėdymą.

Is kaltinamųjų darbininkų organizacijos komiteto sanarių pirminkavo vienas po kitam Krustalev, Bernstein ir Knudianskas. Kiti to komiteto sanariai susidėjo iš gydytojų, inžinierių, mokytojų ir studentų. Tarp pastarųjų buvo trys moterys. Byla prasitęs gana ilgai, nes teismas turi perklausti 400 liudytojų.

Teismo butas yra užimtas per kariumenę. Tvirti kazokų ir dragunų sargos skyrilai galvatrukčiais perbėga gatvėmis ir žveriskai savo pasielgimui neleidžia žmonėms susirinkti į didesnius būrius ir neduoda jiems trukšmingai gatvėmis demonstruoti.

Priebaltiko provincijų padėjimas.

Padėjimas Pribaltiko provincijų slopinimas) daėjo prie pat savo čukuro, visiškai nepasigerino, bet priešingai dar labiau sublogo. Latvijoje kareivijos dikta tura atsiranda pilname savo žydyjime. Ryga yra labai pripildyta kariumene. Kiekviena policijos didesnį viršininkų sergiti tris arba penki kareiviai. Visokios kareivių rūšies sargos yra tankiai pristatytą gatvėse. Priegtam vokiečių milicija savaimiai stato ant gatvių ir prekyviečių žvalgy skyrilus, kurie tai padeda policijai gaudyti revoliucionierius, tai patys daro ant patėmytų revoliucionierių užpudinėjimas. Naktis ištisas miestas visiškai nutyla. Daugybė kareivių vaikščioja gatvėmis ir iškrato kiekvieną praėivį. Visų namų vartai užraktyti. Langenyčios uždarytos. Kas valandėlė galima išgirsti šūvį. Vienok nežurint j tai, revoliucionieriskai-teroriskās įvairių organizacijų veiklumas visiškai nesilępta. Nėra tos dienos, idant, jau tai pirmiesnioje, jau tai miesto viduryje, nuo revoliucionierių kilnių užėmė tik žiaurosios caro valdžios paremėjai. Kaip kada net revoliucionierių būriai energiskai susiremia su kariumene ir su policija.

Liepofuje, Mitaufoje ir kituose miestuose yra tokis pat dalykų stovis. Kareivių sargos, kratos, šaudymai atsibuna be jokios atvangos, o vie-

nok kasdieną gatvėse suranda šnipukų, policijos ir kareivių berioksiančių lavonus. Didžiausias caro valdžios nuožumumas jau neįstengs išnaikyti visus trokštančius teisybės ir liuosybės žmones, nes užmūstytųjų ir suimtųjų vieton stoja nauji daugiau energiskesni karžygiai. Tova teisingai, pakol nebus iškovota visų geidžiamoji laisvė. Kraujagėrių gaujai gresia teisingas atkėrsijimas.

Revoliucijos aukos.

Dienraštis „Sevodnia“ pastarame laike savo skiltyse patalpino revoliucijos aukų atskaitą už kelis pastaruosius mėnesius. Pasirodo, kad nuo 1905 metų vasario mėn. iki 1906 m. gegužio mėnesiui laike riaušių užmušta 13,650 ypatų ir sužeista 12,828 ypatų. Tame pat laike ant įvairių valdžios paremėjų papildyta 1530 pasikėsinimų (užmušta 720 ypatų, sužeista 810). Nužudyta sulyg teismo ištarmių ir susaudyta be teismo pasmerkimo 1,150 ypatų. Nukentėjusieji valdžios ir visuomenės atstovai skiriasi į sekancias grupas; general-gubernatorių, gubernatorių, miesto viršininkų ir admirolių 34, policmeisterių ir jų padėjų 38, išpranvikių, komisorijų ir kitų policijos oficerių 204, žemsgarių ir kitų policijos sargų 390, slaptos policijos ir žandarmerijos viršininkų ir oficerių 17, žandarų 51, šnipukų 56, armijos oficerių 61, kareivių ir kazokų 164, krasos ir telegrafo viršininkų 23, gelžkelio valdininkų 57, kitų urėdninkų 79, valsciaus valdininkų 20, mokytojų 19, kunigijos 31, dvarponių 49, fabrikantų ir direktorių 64, pirklų, bankierių ir namų savininkų 64, pagaliau kitų pašalinų aukų 270.

Sitos skaitlinės yra maždaug teisingos. Tik tai nežinia, kodėl rusų dieuštatis nebent desinteresuojama sumažinti pašalinių ypatų skaičių. Tu, kaip jau yra žinoma visuomet daugiausiai žūsta.

Indomus priettkis.

Pasirodo, kad Rusijoje galimu yra netik nuo kariškųjų laivų kanuolių pavogimas, bet teip pat ir laivus tenai įstengia pavogti. Po karės atsibuvimui Vladivostoko uostan atvyko 11 valdžios laivų, kuriuos ministerija pasijozė parduoti. Kuomet atsirado norintieji pirkti, tai laivai buvo jau pagailėjimo verti, nes kokie tai nežinomieji žmonės nuo tų laivų pavogė visus tuos daiktus, kurie turėjo šiokią tokią vertę, neišimant net nė misinginių durų rankučių.

Uosto valdžios baimė dar labiau pasididino, nes prie laivų perskaitymo pasirodė, kad vienas iš jų — transportinis laivas „Matilda“ be pėdsakio išnyko. Pirkliams išpradžiai apriškė, kad „Matilda“ iškelio parvežti prekių, o vėliau nusiojo visiškai su jais kalbėję austejo žnelaimingajį laivą. Šiame laike tirinėjimas parodė to laivo prapuolinio priežastis. Tulą dieną ant laivo dėmio su keleis žmonėmis atėjo nežinia koks viršininkas, paliepė po katilais užkurti ir ramiai išplaukė. Už kelių dešimčių mylių tasai drąsus žmogutis paliepė nudažyti „Matilda“, perkrikštijo ją ir šiandien milžiniškas laivas plaukio-

ja ant jurių kaipo privatiskās transportinis laivas. Kur dabar atsiranda toji rusų „ex Matilda“, nėra žinoma, tačiau Rusijos valdžia tikisi, kad ją neužilgo sugaus.

Carbernių darbai.

Šiomis dienomis Chersone atsibuvo byla 97 sodiečių, apkaltintų už Krivosino, buvusiojo gelžkelniukų ministerio, turtų sunaikinimą. 63 ypatas pasmerkė kalėjiman, o 34 paliuosavo. Apskričio viršininkas, paėmęs kazokų skyrilų, tuojaus posunaikinimui atvyko Krivosino dvaran. Čionai jėmsai jau nerado prasizengėlių. Kazokams paliepė suvaryti iš kaimų, visiškai nekaltus sodiečius, o popams įsakė aprupinti juos paskutiniais sakramentais. Potam paliepė kazokams mušti sodiečius iki smert. Žveriskās kazokų su „nagai-komis“ pliekimas tęsėsi keturias valandas; 23 sodiečius mirė, o 135 baisiau sužeidė. Kazokai, paliepė nuo mušimo, paliepė sodiečiams muštis tarp savęs ir ne vienas valstietis turėjo mušti savo tikrą brolių, sunų arba tėvų, žeidė revolverio šūviu Borisoglebsko miesto policmeisterį Tamusaną, jo pačią ir du žemsgarių. Borisoglebsk yra prigimtu garsiosios Spiridonovos miestų. Toji mergina yra užmušė slaptos policijos viršininko Luzenovskio. Pasikėsinimas ant Tomušano gyvybės buvo atmonijimui už bausius kankinimus, kokius turėjo nukentėti nuo policijos.

Maskvoje tulas jaunikaits, pasikvietęs ant pasinėkėjimo į aludė policista ir tenai besikalbėdami davė jam suvalgyti grūšė. Policistas po tai grūšiai gavo tokius skausmus, kad bėmėz nepasirėmė. Toji grūšė turbūt buvo užnuodinta.

Volyniaus gubernijoje, Sokulio kaime, kaimiečiai, supokė ant savo popo už jo „juodašimtiškus“ apie dumą pamokslus, sugriovė jojo namą, išvedė jį su visa jo šeima už parakvijos rybų ir paliepė jam eiti ten, kur „jo akys nesą“.

Policija suareštavo penkis dalyvavusius tame darbe žmones. Kijeve spalnio 2 dieną tapo nužudyta 4 anarchistai, o Bachmute sušaudė 7 plėšikus. Jie buvo pasmerkti ant pakorimo, bet kad neatirado toks žmogus, kuris būtų apsiėmęs juos karti, tada kareiviams buvo paliepta susaudyti.

Varšavoje pastarame laike atsibuvo didelės visu revoliucionierių organizacijų susirinkimas. Po vispusiskam dalykų apsarvstymui ir raportų išklausymui likosi nutarta išnaujo pradėti veikti ir kuodaugiausiai daryti pasikesinimus ant įvairių caro urėdninkų gyvybės.

Didesniuose Rusijos miestuose pastarame laike „juodašimčių“ gaujos, kurios save vadina „Tikrųjų rusų sąjunga“, tarp kareivių platina atsisaikumius, kuriuose yra aiškinama, kad vyriausiais dabartines revoliucijos kaltininkais yra žydai ir kiti svetimačiai. Užtat jė kviečia kareivius pagriebti giuklus ir parodyti žydams ir kitiems svetimačiams, kad dar yra Rusijoje tėvynės sunų, kurie moka dar apginti carą. Tasai atsisaikūmas baigiasi šiais žodžiais: „Bukite prisiruošę, idant kovoti už tikėjimą, tėvynę ir carą!“

Varšavoje revoliucionierių

Toliaus Berlyno dienrašciai rašo, kad to suokalbio susekimas ir kitokie paslapsti dvare prietkiai beveik visus Rusijos kunigaikščius privertė išvažiuoti užsienin. Didžkunigaikštis Nikolai Nikolajevič nuykio į Baden-Baden, jo suns Aleksa į Biarritz, didžkun. Boris išvažiovo į pietinę Francuziją, bet didžkun. Vladinieras, labiausiai neapkenčiamas per revoliucionierius, pasilikio Peterburge.

Trumpėnės žinios.

Viatkos gubernijoje užgėmė dideli sodiečių maistai. Sodžiuose kaimiečiai nuginklavo žemsgarius sunaikino daugelį dvarų. Vienoje tik vietoje suniė kaimiečiai užmušė policijos viršininkų ir 8 policistus.

Peterburge pereitą sėstadienį (subatą) prasidėjo areštavimai ir kratos. Policija susekė, kad iš Varšavos atvažiovo socialistai ir kad jie ketina užpildinėti ant Peterburgo policijos.

Tambove revoliucionieriai užpuolė gatvėje ir sunkiai sužeidė revolverio šūviu Borisoglebsko miesto policmeisterį Tamusaną, jo pačią ir du žemsgarių. Borisoglebsk yra prigimtu garsiosios Spiridonovos miestų. Toji mergina yra užmušė slaptos policijos viršininko Luzenovskio. Pasikėsinimas ant Tomušano gyvybės buvo atmonijimui už bausius kankinimus, kokius turėjo nukentėti nuo policijos.

Maskvoje tulas jaunikaits, pasikvietęs ant pasinėkėjimo į aludė policista ir tenai besikalbėdami davė jam suvalgyti grūšė. Policistas po tai grūšiai gavo tokius skausmus, kad bėmėz nepasirėmė. Toji grūšė turbūt buvo užnuodinta.

Volyniaus gubernijoje, Sokulio kaime, kaimiečiai, supokė ant savo popo už jo „juodašimtiškus“ apie dumą pamokslus, sugriovė jojo namą, išvedė jį su visa jo šeima už parakvijos rybų ir paliepė jam eiti ten, kur „jo akys nesą“.

Policija suareštavo penkis dalyvavusius tame darbe žmones. Kijeve spalnio 2 dieną tapo nužudyta 4 anarchistai, o Bachmute sušaudė 7 plėšikus. Jie buvo pasmerkti ant pakorimo, bet kad neatirado toks žmogus, kuris būtų apsiėmęs juos karti, tada kareiviams buvo paliepta susaudyti.

Varšavoje pastarame laike atsibuvo didelės visu revoliucionierių organizacijų susirinkimas. Po vispusiskam dalykų apsarvstymui ir raportų išklausymui likosi nutarta išnaujo pradėti veikti ir kuodaugiausiai daryti pasikesinimus ant įvairių caro urėdninkų gyvybės.

Didesniuose Rusijos miestuose pastarame laike „juodašimčių“ gaujos, kurios save vadina „Tikrųjų rusų sąjunga“, tarp kareivių platina atsisaikumius, kuriuose yra aiškinama, kad vyriausiais dabartines revoliucijos kaltininkais yra žydai ir kiti svetimačiai. Užtat jė kviečia kareivius pagriebti giuklus ir parodyti žydams ir kitiems svetimačiams, kad dar yra Rusijoje tėvynės sunų, kurie moka dar apginti carą. Tasai atsisaikūmas baigiasi šiais žodžiais: „Bukite prisiruošę, idant kovoti už tikėjimą, tėvynę ir carą!“

Varšavoje revoliucionierių

skyrūs šiomis dienomis užpuolė ant kareivių sargos, kuris vedė du politikos prasikaltėlius. Kareiviai tuojaus užmušė abudu kaliniu ir privertė revoliucionierius prie pabėgimo. Ant Marsalkos gatvės šiame pat laike tapo užmušta du revoliucionieriai.

Čenstachave pastaromis dienomis vakare pakorė dešimtis revoliucionierių, pasmerktų mirtin. Toji liudna egzekucija tapo atlikta ant dviejų kartuvių. Visus pasmerkėlius atvedė ant nužudymo vietos.

Ir jė turėjo prisizūrēt tam, kaip jų draugus traukė ant kartuvių ir kantriai laukė ant savo eilės.

Rusijos valdžios agentai norėjo gauti Francuzijoje paskola, bet francuziski bankieriai atsakė, jog duoti daugiau negali, kadangi caro valdžia juos ir teip prigavus, suteikdama melagingas apie Rusijos finansus žinias.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Sustreikavusieji sunkių dailių vežėjai pastatė tokius reikalavimus: 1) Darbo dieną nuo 7 tos ryto lig 6 tos vakaro, 2) 1 rub. 50 kapeikomis padidinti svaitynę algą ir 3) paskirti pagelbininką. Reikalavimai liko išpildyti.

Grovo Potockio dvare Ribiškiuose, ties Vilnium, gaisras padarė 6.000 rub. nuostoliu. Dvaras buvo apdraustas ant 2.000 rublių.

Nedėlioje rugsejo, 3 d., šv. Mikalojaus bažnyčioje kunigas Kuka perskaitė lenkiškai Evangeliją, pradėjo skaityti lietuviškai, vienas iš esančių bažnyčioje suriko: prosę zytač po polsku, ne ruzumiemy“ ir dar ką tai murmėjo, bet negarsiai. Matydamas, kad jam niekis nepatiria jis nutilo.

Toks lietuvių bažnyčioje pasielgimas ar tik ne šovinizmų lenkų provokacijos darbas, kad išsaukti lietuvių skerdynes.

Rugsejo 1 dieną vakare į Kiteo dešrų sankrovą Vilniaus gatvėje, atėjo 2 nežinomu žmogų, pasakė esą anarchistais ir norėjo paimti iš kasos pinigų. Pardavėjomis pakelus triukšmą plėšikai pasilepė.

Prekybos ministerijos mokslu skyrūs leido atidengti Vilniuje nuo ateinančių metų pradžios privatišką komercijos mokyklą.

Rugpjūčio 29 dieną į Buniavicius cėkolados fabriką Arklį gatvėje n. No. 9 val. dieną įėjo keli jauni vyrai ir pareikalavo iš užvaizdos pinigų. Kuomet jiems atsakė jie metė tuščia geležinę skrynute, kuri nukrito ant vieno darbininko. Persigandęs darbininkas apalpo. Atvykęs daktaras atgavino apalpusį.

Rugsejo 1 dieną įėjo pirmas numeris savaitinio baltgudžių kalboje laikraščio „Nasė Dolia“. Laikraštis bus spaudzintas lotynų ir rusų raidėmis.

IS GARDINO.

Is Gardino praneša, kad rugsejo 15 dieną Brastos miesto valdybos kasierius Grėgorzevskis paėmęs iš valdybos kasos 132.000 rub. pasislėpė. Pasigauta priemonių sujieškoti vagiui.

Laikė pamaldų bažnyčioje pavogta kriažiai ir žvakikų likariai. Plėšikas šoko po laugą, išmūšęs stiklus.

Rugsejo 13 dieną du sodiečiai, sumušė Bielaviežo tyrliuokiu sargą, užmušė saugojusį zubrus sargą, o paskui minia žmonių pritrenkė žemsgari. Priežastis — kerštas už užmušimą. Gubernatorius pasigavo priemonių perspėti riaušems.

IS VILKAVISKO (Suv. gub.)

Rugpjūčio 21 dieną is Vilkaviskio į Senapilę važiovo krasa. Krasos vežėjas ramiai šnekučiavosi su oficeriu, kurį jis pavėžino. Bet is Rudzių giraitės (4 varstai nuo Senapilės) išbėgė keli vyrukai šaukia „sustok“ ir pradeda šaudyti. Pasakoją, buk jų buvo 11 — 12 žmonių. Kulkos, švilpdamos apie ausis, kaukdamos atsimušė į akmenis.

Vežėjas paspyrė arklį o aficerius, išitraukęs iš kišenės revolverį, saukdamas „pomirt tak pomirt“ (mirt — tai mirt) pradeda šaudyti. Is išgąsčio oficeriui iškrito is rankų revolveris ant plento.

Tada vežėjas, matydamas, kad bus blogai, nes jau 4 vyrukai bėga už akių, vos tik aficerius išsokęs paspėjo pagriebti revolverį ir įlpt į vežimą, užragino arklį ir laimiuo gal atvažiojo į Senapilę. Dabar po to atsitikimo. Krasą veža tik dieną ir lydi ją du raitu kareiviai.

Dilgelė.

Is Skuodų (Kauno gub.) Neteip dar rodos senėi Lietuvoj viešpatuoja sargybiniai (žemsgariai) bet ir „ramiausios“ kampeliuose jau sukėlė prieš save net tamsunus. Skuodo mieste kas metai nedėlioje prieš „Zolinę“ atsibuvo didelė mūgė vadinama „Morinė“, žmonių suvažiuoja net is už 10 mylių is Zemaitijos ir Kuršo. Šimet per „Morinę“ nuo vienas sargybinių užrandavo visas miestas, ir savotiškai „tvarką“ bevedami sukėlė žmonėms didelį pasijaurėjimą; tai privesių porą faktų ką as pats tik tų dviejų dienų mūgės buvyje mačiau: ejo gatve lazdele pasiramstydamas po niksai apsirėdęs jaunas žmogus, kaklą pasirėgęs raudona paraiste, ant pažūros negalėjan atspėti ar jis lietuvis ar latvis, tik kažin kas is ten stovėnčių, tur-but' pasibaidė jo raudonos kaklaraitės, šūšuko netol stovintiems keliems sargybiniams: „tai cicilistas“ ir to tereikėjo, tuojau atsirado burys jau diktai įsigėrusių sargybinių, jie visi kaip nuožmūs vilkai apniko tariamą „cicilistą“ ir daužydami kas lazdomis kas kumstėmis nutempė į kalėjimą. Ant rytojaus antstolis nerasdams kaltybės suimtąjį paleido. Tai ir džiaugkis gavęs gerą nakvynę per naktį ir dar kumstėmis pavaisintās. Negavau žinoti ar tas žmogus skūjis ant sargybinių ar viską nukentęs. Antrą mūgės dieną pavakariop, žmonės pradėjus skirstytis namon, užsidedė mieste kutės (tvartai) liuterių pastoriams (kalba buk girtuokliai is pypkių užkrėtė), greitė užsidedė ir didelė įvairių prekių žydo J Tanuro sankrova, po to dar 7 trobesiai; žmonės supuolė vieni ginti, kiti prekes ir baldus vilkti is ugnies, bet ir čia keletas patyrė „saldžią“ girtų sargybinių ranką ant savo kailio; is, paskutinieji, įsistebėję į glebias nešančius draugas. Bet as vis nenoriu

tikėti... Prasidėjo pamaldos. Per sumą nieko ypatingo nebuvo, — gieda lietuviai. Jau ir po pamokslu — vis nieko negirdėti. As is draugo pradėtu tyčiuoti. Prasidėjo mišparai. Klausau, „Duokim garbę, dėkavonę ir t.t. gieda ant-syk lietuviškai ir lenkiškai, nors lenkiškai beveik negirdėti. Einame bažnyčion paklausyti. Tik staiga užgirdom vidų lermas: žmonės galvatrukčiais bėga is bažnyčios, nuo laiptų puola, verčiasi... Ties bažnyčia pradeda švilpti. Šokam ir mes atgal, kad nesumintu. Šit ir „tvarkdariai“ ant šventoriaus. Pilnai apriuginklusieji patulės šoko, darydamos kanciais ir šautuvų kulbėmis kelių bažnyčių, o neapsiginklavusieji kareiviai ant šventoriaus ir mušdami nusivertusius nuo laiptų žmones kanciais, kumščiomis (kiti sako ir akmenimis), daro „tvarką“... Neilgai trukus išėna is bažnyčios anos patrolės ir, susivieniję su kitais draugais, ima šauti oran... Čia tai visa tragedija... Moters, išgirdusios šūvius, puola žemėn... kelias... vėl puola... verčia... šoka per šventoriaus tvorą... No šventoriaus viena kitą pakylė, o anon pusėn šoka kokias 8 — 9 pėdas žemėn. Mačiau vieną moteriškę, kuri pirma metė kūdikį, o paskui pati šoko. Verksmas, dejavimas, — negalima aprašyti! Štai ir „kultūriškųjų lenkomanų“ auka: atveda is bažnyčios seną žmogelį, vis galva sudaužyta, supjaustyta... Kad ne liemuo, kojos — nepazintum, kad tai žmogus... Šiandien dar plaukai šiausias, ranka dreba, atminus tas balcines ybes... Dar šiandien žodžiai: „Va Jėzau... Gelbėkite“, skamba mano ausyse... Dar šiandien girdžiu ir matau verksmą, vaitojimą, dejavimą... Kas viską suskaitys?... Kaip susizojau nuo ištinkimų ypatų, štai kaip prasidėjo atgiedojus „Duokim garbę...“, kunigas kaip paprastai atsuko su monstrancija ir užgiedojus „O, salutaris, Ostija!“ Lietuvių giesmininkas paėmus giedoti toliau, „lenkų“ giesmininkas, Ratkevičius, (tas pats, kur „lenkų“ kompanijai einant Čenstakavan sakė pamokslą), režė lazda per galvą lietuvių giesmininkams; pasidarė klegeys, žmonės emė hėgti, o „lenkai“ ir kareiviai, kur sugriebdami, mušė. Visai užmuštų nėra, bet primuštų ir sužeistų daugybė.

Štai, „lenkų kultūros“ vaisiai!

Ten buvęs L — is.

I v a i r i o s a l a u s u m m e s i g e r i m o m e t o d o s .

Pamatęs musę stikle alaus, išpanas užmoka ir išeina. Francuzas išima musę, sutrina ją, o tarnaujantįs gerokai iškeikia. Anglikas išpila alų ant žemės, paliepia duoti kitą sau stiklą alaus ir nieko daugiau nekalba. Atrivis sumušė stiklą į aludiniuką gėlavą, o paskui važiuoja sau policijos vežime (patrolkoje). Vokietytatsargiai ištraukia is stiklo mūšę ir alų išgeria. Rusasgi nieko is to sau nedaro ir išgeria alų sykiu su muse. Činietiš pirmiausiai, kaip saldumyną, suvalgo musę, o paskui išgeria alų, budamas tos nuomonės, kad niekas jam neitų už dyką.

Per sumą nieko ypatingo nebuvo, — gieda lietuviai. Jau ir po pamokslu — vis nieko negirdėti. As is draugo pradėtu tyčiuoti. Prasidėjo mišparai. Klausau, „Duokim garbę, dėkavonę ir t.t. gieda ant-syk lietuviškai ir lenkiškai, nors lenkiškai beveik negirdėti. Einame bažnyčion paklausyti. Tik staiga užgirdom vidų lermas: žmonės galvatrukčiais bėga is bažnyčios, nuo laiptų puola, verčiasi... Ties bažnyčia pradeda švilpti. Šokam ir mes atgal, kad nesumintu. Šit ir „tvarkdariai“ ant šventoriaus. Pilnai apriuginklusieji patulės šoko, darydamos kanciais ir šautuvų kulbėmis kelių bažnyčių, o neapsiginklavusieji kareiviai ant šventoriaus ir mušdami nusivertusius nuo laiptų žmones kanciais, kumščiomis (kiti sako ir akmenimis), daro „tvarką“... Neilgai trukus išėna is bažnyčios anos patrolės ir, susivieniję su kitais draugais, ima šauti oran... Čia tai visa tragedija... Moters, išgirdusios šūvius, puola žemėn... kelias... vėl puola... verčia... šoka per šventoriaus tvorą... No šventoriaus viena kitą pakylė, o anon pusėn šoka kokias 8 — 9 pėdas žemėn. Mačiau vieną moteriškę, kuri pirma metė kūdikį, o paskui pati šoko. Verksmas, dejavimas, — negalima aprašyti! Štai ir „kultūriškųjų lenkomanų“ auka: atveda is bažnyčios seną žmogelį, vis galva sudaužyta, supjaustyta... Kad ne liemuo, kojos — nepazintum, kad tai žmogus... Šiandien dar plaukai šiausias, ranka dreba, atminus tas balcines ybes... Dar šiandien žodžiai: „Va Jėzau... Gelbėkite“, skamba mano ausyse... Dar šiandien girdžiu ir matau verksmą, vaitojimą, dejavimą... Kas viską suskaitys?... Kaip susizojau nuo ištinkimų ypatų, štai kaip prasidėjo atgiedojus „Duokim garbę...“, kunigas kaip paprastai atsuko su monstrancija ir užgiedojus „O, salutaris, Ostija!“ Lietuvių giesmininkas paėmus giedoti toliau, „lenkų“ giesmininkas, Ratkevičius, (tas pats, kur „lenkų“ kompanijai einant Čenstakavan sakė pamokslą), režė lazda per galvą lietuvių giesmininkams; pasidarė klegeys, žmonės emė hėgti, o „lenkai“ ir kareiviai, kur sugriebdami, mušė. Visai užmuštų nėra, bet primuštų ir sužeistų daugybė.

Štai, „lenkų kultūros“ vaisiai!

Ten buvęs L — is.

I v a i r i o s a l a u s u m m e s i g e r i m o m e t o d o s .

Pamatęs musę stikle alaus, išpanas užmoka ir išeina. Francuzas išima musę, sutrina ją, o tarnaujantįs gerokai iškeikia. Anglikas išpila alų ant žemės, paliepia duoti kitą sau stiklą alaus ir nieko daugiau nekalba. Atrivis sumušė stiklą į aludiniuką gėlavą, o paskui važiuoja sau policijos vežime (patrolkoje). Vokietytatsargiai ištraukia is stiklo mūšę ir alų išgeria. Rusasgi nieko is to sau nedaro ir išgeria alų sykiu su muse. Činietiš pirmiausiai, kaip saldumyną, suvalgo musę, o paskui išgeria alų, budamas tos nuomonės, kad niekas jam neitų už dyką.

Savaitinis Kalendorius

Spalis (October) 1906 m.

- 11 k. Vincento Kar.
12 p. Maksimilijono v.
13 e. Edvardo kar.
14 N. Kulkso pop.
15 p. Terezos pan.
16 n. Jadvygos kar.
17 s. Viktoro v.

Atmainos mėnuo.

- Pilnatis 6 d.
Dėdžia 13 d.
Jaunas 21 d.
Priešpilis 28 d.

Peržvalga.

Eina girdas, kad dvysavaitinis Škotijos lietuvių laikraštis, „Laikas“ pastarame laike leidžiamas per kun. J. Čuberki, nuostoją jau išleidinėjęs. Neilgas buvo to laikraščio gyvenimas. Škotijos lietuvių pasiliko vėl be laikraščio. Bet labai geistina butu, kad praklėsti lietuviai, mylintieji platinoti tarp žmonių tyra šviesą, susitelkę į draugiję, pradėję vėl išleidinėti naują teip labai reikalingą Škotijoj laikraštį. Geras ir naudingas žmonių laikraštis, galima tikėti, visados tarp lietuvių atrastvartą sau paramą.

Rugpjūčio 14 diena Vilniuje pasimirė Jonas Jašmantas, turėdamas 57-tus metus amžiaus. Jisai buvo pirmas iš Peterburgo Lietuvių Labdariskosios draugijos įsteigėjų. Vėlonis paėjo iš Žemaičių, Urviukų sodžiaus, netoli Vieksnių. Jaunas budamas daug dirbo Lietuvos naudai. Jos vargai, apšvietimas rūpėjo jam iki paskutiniosios gyvenimo valandos. Rugpjūčio 17 dieną kunas buvo palaidotas ant Rasos kapų.

Berno laikraštis „Bund“ praneša tokias žinias apie Milero užmušimą: Leontjeva gimė 1884 metais Varšavoje. Ji yra Trepovo giminė, dukterė generolo, dalyvavusio rusų ir japonų kareje, ir užėmusio, iš karės sugrįžus, vieno centro miesto gubernatoriaus vietą. Leontjeva mokinosi Lozano gimnazijoje 1902 metais, pa baigus gimnazijos mokslą ji mokinosi medicinos kolanžoje ir Genevoje. Su emigrantais ji susiejo 1900 m. 1905 metais, ji buvo nuvežusi Peterburgą skrynutę bombą. Greitai pasuk į ji buvo suimta ir sėdėjo Petrapavlo tvirtumoje. Iš ten ją pervedė į bepročių ligonbutį, iš kurio ją ir paleido. Pastaruoju laiku ji gyvena pas tėvus Šveicarijoje.

Pasirodė pirmasis literatūros, politikos, draugijos ir mokslo satyrinio mėnesinio laikraščio „Dilgelės“ numeris. Jame telpa sekanti straipsneliai: Nuo išleistuvės. Kas tai yra pikėterius? Lietuvos dirvos. Raštų kratynis. Ponas ir ubagas. Iš Amerikos pidiimų. Iš istorijos. Tajį laikraštį išleidžia Dilgelė Bendrija.

Ant Peterburgo policijos užlaikymo išeina kasmet 1.382.000 rub. Butai-gi kame yra policijos įstaigos, pagal miesto kainos, lėšiuoja 7.113.000 rub. Iš viso policijos reikalams išeina 8.495.000 rub.

„Strana“ praneša, kad iš Petropavlo tvirtumos artillerijos sandelio Peterburge išvežtos kanuolės. Kanuolės iš vario, netikusios šaudymui, turinčios dabar vertę tik kaip metalas. Apie prapuo limą tų ginklų sandelio vyriausybė sužinojo tiktai nuo policijos, kuri surado vieną kanuolę ir užklauso sandelio vyriausybės ar visos pas juos yra kanuolės. Tiktai tuomet vyriausybė užtėmė prapuo limą.

Rusijos telegrafo agentūra praneša ir Peterburgo, kad klausimas apie įsteigimą Vil-

niuje universiteto greitu laiku busias galutinai išrištas ir kad vietinė valdžia prielanki esanti tam projektui. Manomą esą teip-pat įsteigti Vilniuje ir augstinieji mergaičių kursai.

Iš Rusijos pragaro.

Pastarame laike Rusijos laikraščiai pranešė, kad Kolinske išstas politiškių iš-tremtinių burys papildė didelės patūdybos. Prisaitykdamas prie šitos baisios žinios, žinomas rusų rašėjas Tan'as, kuris Kolinske kaip iš-tremtinis išgyveno kelis metus, tokiu būdu aprašo tą pragarą, į kurį „konstitucijinė“ Stolipino valdžia šimtais išsiunčia mažiau prasikaltusius politikos kalinčius.

Žmonija tų šalių, į kurias siunčia „konstitucijinės“ Rusijos aukas, miršta iš bado. Tokių atsitikimų, kad žmogus suvalgo žmogų, tenai atsibuna labai tankiai. Jakuto miškai iš kurių išvaikė ir išu-dė visokios rūšies žvėris, nu-stojo jau būti maisto sandė-liais. Tenai šiandien ištisomis vėselimis žmonės miršta nuo bado ir sifiliso, kurį atgabeno kazokai.

Kolinske išviso mūsų buvo apie penkdesimtis politiškių — pasakoją Tan'as. Gyve-nome visi didelele psiaun nu-virtusiame name. Savo dra-puose mes neįpasakytai ša-lome. Pribėgę prie ugnies, mes iš skausmo kaukte kauk-me, norėdami nors truputį su-sildyti savo sustingusius sąna-rus.

Bendrame mūsų bute buvo truputį šilčiau, bet užtat netu-rėjome ką valgyti. Valdžios sankrovoje ruginių miltų sva-ras kainavo 40 kapeikų, mė-gi vietoje pinigų turėjome tik-tai skolas.

Maitinomos supuvusias žir-nias ir šaldyta mesa. Arbatą gėrėme plytinę be cukraus, už-siūsdami žalia šaldyta žuvi-mi.

Tečiau ir tos žuvies mu ns visiems neutekdavo. Mūsų užvaizdas, bedalydamas ma-kyti porcijas, netekdavo jos. Dieve, kaip mes badavome! Alkaniasieji turėjo tiesą at-eiti virtuvėn ir grynai nu-grauzti kaulus, išimtus iš put-ras. Bet ant tų kaulų prien-gybe lukuriavo kazokės ir miestelėnės ir, gavę gerą pro-gą, iš verdančios putros išsi-griebdavo mėsos arba žuvies gabalus ir slėpdavo į savo del-monus.

Laikas nuo laiko mes dary-davome neva puotas. Iš rugi-nių miltų keptavome piragus pridėdami po truputį arklie-nos. Tais piragais mes teip persivalgydavome, kad jau netekdavome sąmonės, nes mūsų organizmai atprasdavo nuo geresnio maisto. Tos puo-tos numo gana brangiai atsė-lai labai retai. Mėsą jas steig-davome tiktai tuomet, kuomet mūsų draugai, atbuvę savo kankinimosi laiką, grįždavo tėvynėn.

Ypatingai didelį badą mes kėsdavome birželio ir gegužio mėnesiuose. Tuomet visas su-taupytas maistas yra jau su-valgytas. Mėsos ir žuvies nėra, taukai sunaudoti. Visi žmonės badauja, net popas ir policijos antstolis. Šunes tuli-nėja po sniegą ir iš silpnumo sukumpo ant kojų. Vieni krinta iš bado, kiti juos suėda. Popai ir policistai iš bado ge-ra degtinę. Atmenu, tulą dieną aš nutraukiau odą, kuria buvo apmūšta išlauko mūsų buto durys. Dvi dieni virėme iš jos putrą. Juodus, supelėju-sius ruginių miltų gumulėlius išmestus iš sankrovos laukan, su plaktukais sudaužydavome ir darydavome iš jų skrylius. Visi lajinio žvakio galėliai, li-kę nuo žiemės, tapdavo per-mus sutarpyti ir sunaudoti, kaip uždaras.

Tokis tai buvo mūsų kuniš-kas gyvenimas. Du mėnesiu tęsiasi pakraštys ant poros

na ir bausi. Išeini į gatve ir negali kvepuoti, nes garai gerklėje sušala ir kaip adato-mis bado. Visur viešpatuoja ty-la. Ne vieno gyvono nema-tyti aplinkui. Visi nusibastė į pietus. Net ir vėjas tarytum užmigo. Mažiausioji medžio šakute nejudą. Tarytum vis-kas jau išmirė ir niekas jau daugiau neatsikels.

Tečiau mes gyvenome, mąstėme ir laukėme krasos (pačtos). Ji ateidavo tris sy-kius per metus, parnešdama laiškus ir laikraščius, rašytus pusę metų atgal ir daugiau.

Gubernatorių viską skaito, užlaiko arba siunčia atgal su prierašu apie jų nelegaliskū-mą. Aš pats per savo broli persiunčiau į „Russkoje Bo-gatstvo“ pirmas savo apyska-kautes. Korolenko atsakė man malonu, drąsos ir noro priduo-dančių laišku. Bet gubernato-rius Skripicinas persiuntė jį general gubernatoriui Gore-minukinui, teip kad laiška aplai-kiu tiktai už 16 mėnesių nuo jo parašymo.

Kitas vargo draugas nuo savo motinos neaplaikė jokių laišku per pusantų metų. Pa-galiaus aplaiko vieną atsivei-kinamąjį laiška. Motina rašo savo vienatiniam sūniui, kad ji miršta. Laiškas atėjo į Kol-inską po metų laiko. Tokio gyvenimo daugelis negali iš-kesti. Buvo tokių, kurie išbu-vę kelioliką metų Šiselburgo kalėjime, tame-gi išstremie papildydavo patūdybę.

Tokio išstremio nebuvo dar niekur ant viso žemės pa-rišiaus. Vienoje tik Rusijoje yra viskas galima. Tiktai Rusi-joje šešiolikos metų vaikai klaidžioja po ledinius prie-šaurinio vandenyno tyrlau-kius, pasmerkti ant baisios, lėtos mirties nuo bado, šalčio ir sielvartos.

Iš AMERIKOS.

Išradėjo mirtis.

LYNN, MASS. Čionai techni-kas Wurtemberger užkvietė chemikų burį ant naujo sprogtančios medžiagos išban-dymo. Wurtemberger'is išrado tą medžiagą ir užvardino farro-nitū. Toji medžiaga keturis, penkis sykius yra tvirtesnė už dinamitą, bet iki šiam lai-ku sprogimo spėkos negalima buvo teisingai iširti. Savo la-boratorijoje išradėjas iš tos priezasties turėjo kelis atsiti-kinimus. Bandymas Lynne tu-rėjo atsibuti tyrame lauke ir su tuomi tikslu žemėje padarė

ištisą eilę skylių, į kurias išra-dėjas ilgomis geležinėmis šak-utėmis norėjo padėti sprogtan-čią medžiagą. Staiga vionoje vietoje sprogo. Wurtember-ger'is pasiliko numestas ant kokių 100 metrų atkomo ir tapo sudraskytas ant mažyčių šmociuku; jo padejėjas mirtinai sužeistas. Iš žurėtojų tar-pu, norints stovėjo toli, keli yra sunkiai sužeisti, kiti-gi pamesti ant žemės. Pasirodė, kad išties naujos medžiagos sprogimo spēka yra daug di-desnė, negu visos kitos, iki šiam laikui išrastos.

Išradėjas, kuris visuomet bijojosi katastrofos, jau nuo seniai yra palikęs vienanė Naujorko banke tos naujos medžiagos sudėjimo užrašymą.

Baisi vėsla.

Rugsėjo 29 dieną Meksikos užtakos pakraščiuose siaute baisi vėsla ir atnešė didelius nuostolius miestams sekantių valscių: Florida, Alabama, Mississippi ir Louisiana. Dau-giausiai nukentėjo Pensacola, Fla. ir Mobile, Ala. Pietų vė-jas ant tų miestų užnešė dide-lės jurių bangas. Vanduo už-lėjo didesnę gatvių dalį ant penkių pėdų augščio, skandy-damas žmones ir naikindamas turtus ir trobas. Laivai neša-mi vėsla, užbėgdavo ir med-žiūs ir akmenis. Tokios dide-lės audros nepamena seniau-šieji apielinkės žmonės. Du simtu ypatų žuvo toje audroje išstias pakraštys ant poros

simto mylių tolumą yra už-dengtas sumuštųjų laivų lieka-nomis. Mobile mieste yra pa-daryta apie 4.500.000 dol. nu-skaudos, o Pensacola apie 5.000.000 dol. Visa vaisbos dalis tuose miestuose likosi sunaikyta o tukstantiai ypatų pasiliko be pastogės ir duonos gabalo.

Pragaro mašina.

PHILADELPHIA, PA. Čionai krasos bute tapo sukonsfiskuo-ta pragaro mašina, prisista ant vardo Jokubo Schiff New Yorke. Adresantas išsigelbejo nuo nelaimės prie sekančių są-lygų: Tulas mažas negruikas, patėmijęs siuntinį, pavogė ir parsinešė namon. Jo motina bandydama siuntinį atida-ryti, patėmijo kad iš jos byra parakas, todėl sugrą-žino krasos viršininkams ir pasakė, ką užtėmijo. Imetė siuntinį į vandenį ir jį atida-rius pasirodė, jog tai buvo pragaro mašina. Policija me-na, kad ją parengė Rusijos anarchistai, kad atkeršyti Schiffui užtai, kad jis stengia-si padėti rusiškai valdžiai gau-ti Amerikoje paskola.

Amerikos ukėsų vertės sumazimas.

WASHINGTON, D. C. Iš čio-nai praneša, kad valdžios komi-sija, kuri ketina priuosti emigrantams teises, inės busi-manjam kongresui vieną su-manymą, kuris turį apribu-žinti naujų Jungtinių Vals-čių ukėsų teises. Čionai svar-biausiai eina apie tai, kad paspartai, išduoti ukėsams į tą šalį, kurios buvo ukėsu priešai priėmimą Jungtinių Valsčių ukėsiskumo, jų neap-saugos savo buvusioje tėvynė-j, jeigu tik pasirodys, kad jie sugrįžo į ją, idant ant visuo-met joje apgyventi. Tasa naujas komisijos sumanymas remiasi ant to, kad tris bertai-niai visokių korespondencijų, kurios išsiunčia iš vidaus da-lykų departamento į užsieni-nes valstybes, lytisi prie užga-napadarymo naturalizuotų Jungtinių Valsčių ukėsų, kurie išnaujo apsigyveno savo buvusiojo tėvynėje.

Prezidento Ruzvelto snus blogame priekityje.

BOSTON, MASS. Iš čionai praneša, kad linksmas Har-vardo universiteto studentų būrelis sunkiai sumušė poli-cistą, kuris norėjo suareštuoti už blogą jo pasielgimą gatvėje nakties laike. Kuomet šitie „karžygiai“ tapo nugabenti ant policijos stoties dėl užra-šymo jų pavardžių, tai pasiro-dė, kad suareštuotojų tarpe atsiranda prezidento snus, Theodor Rusevelt. Netrukus suareštuotus paleido. Matyti, kad nevisiems įstatymai yra rašyti.

Baisi kelionė.

NEW YORK, N. Y. Į čionai-tinį uostą peritame nedeldie-nyje įplaukė garlaivis North American, kurio dėnyje buvo 1.400 italų išeivių. Jie turėjo baisią kelionę, kadangi per dvi dieni degė laivo angliai. Per tą visą laiką įgula ir visi keleiviai buvo dideliame pa-juje. Narsus ir gudrus kapito-nas įstengė užlaikyti laive tvarką, ir užgesino ugnį. Dau-gelis žmonių per tą laiką pa-malinavo iš baimės.

Stiprus dalydė.

WATERBURY, CONN. Čionai tulas John Brennonn, dalydė, dirbdamas prie trobų statymo, nukrito nuo ketvirtų lubų ant žemės. Bet jam niekas nepasi-davė. Pakelė nuo žemės savo kepurę ir nuėjo ant viršaus dirbo darbo. Jo draugai manė, kad jisai gal pajolingai susikrė-tė vidurius ir todėl pašaukė gy-dytoją. Tečiau Brennonnas nesidavė gydytojui apžiūrėti. Pastumėjo jį nuo savęs ir pa-sakė: „Kaip iš viršaus keisai kulkais persivertęs nukrinti, tai nieko dar nėra. Bet kaip paten-ki į gydytojo nagus-tai jau tą sąlyk blogai!“ Ir vėl pradėjo dirbti, tarytum neturėjo jokio pauojas.

Sudėgė laivas.

SEATTLE, WASH. Ant jurių, plaukiant į Dawson City, Alaskoj, užsidegė garlaivys „Columbia“ ir su visu sudegė. Vienas laivo įgulos tarnas ap-degė prie to mirtinai, o dviejų truksta, kurie, be abejonės, arba sudegė, arba prigerė; ki-tus, buvusius ant garlaivio žmonės, išgelbejo.

Žmogudybė.

NEW YORK, N. Y. Čionai upėje surado maiše lavoną, kuris buvo be galvos ir be ko-jų. Užmūstasis vadinosi Mar-karu Markarian ir buvo armė-nų. Jį užmušė tikras jo brolis Arma. Žmogudybs prisipaži-no, kad galva ir kojas, nupio-tavę peiliu, įmetė į „Hudsono upę“.

Ukėsiskos popieros.

Priešai rugsejo 27 dieną pa-siremiant ant buvusių teisių gana didelis svetimitaučių skai-čius išsiėmė ukėsiskos popie-ras, idant neturėti jokių sun-kenybių prie tokių popieru iš-ėmimo tuomet, kada naujos tei-sės turės savo galę. Ypatingai Chicagoje ir Naujorko pasku-tinėse prieš 27 rugsejo dienos buvo didelis spaudimas kandi-datų ant naujų ukėsų. Chica-goje per dvi paskutini dieni 12 teisėjų be jokios atvangos nuo ryto iki vėlam vakarui dirbo prie ukėsiskų popierų išdavymo ir arti 3.000 svetim-taučių neseniai pasiliko ukė-sais. Ukėsiskos popieras dau-giausiai stengėsi gauti žydai ir lietuviai.

ŽINIOS IŠ PASVIEČIO.

Tulono mieste, Francu-zijoje, suareštavo tula mergi-na Joanną Tilly, turtingojo fabrikančio dukterį. Slaptoji Rusijos policija surinko fak-tus, kad toji mergina sauso mėnesio nuryko Rusijon ir te-nai papildė ant Jekaterinoslo-vo gubernatoriaus gyvybės pasikėsinimą. Toji byla Fran-cuzijoje pagimdė nemažą žin-geidumą. Francuzijos valdžia neturi teisės išduoti Rusijos valdžiai, bet tik gali atiduoti ją teisman.

Rusijoje, Kronštado kareiviai apreiškė, kad jie ne-saūds j 19 jureivių, pasmerktų mirtin už dalyvavimą maištuose rugpjūčio mėnesyje. Visi Rusijos kalėjimų užžiurotojai gavo iš Peterbur-go nuo vidaus dalykų minist-terio žinias, jog revoliucionie-riai sutvėrė naują orga-nizaciją, turinčią už svarbiau-sią tikslą paliuosuoti iš kalėi-mų politiškuosius nusikaltė-lius.

Papiežius Pius X serga vėžio liga. Iš tos priezasties Vatikano rumuose yra didelis triukšmas. Sale kasdieninio Dr. Lapponi atsibuvo Vatikane pasirdinėjimas kitų gydy-tojų, kurie pripažino, kad rei-kalinga neatbutinai daryti pil-ve operaciją. Bet keletas gy-dytojų, tarpe kurių ir garsus chirurgas Dr. Mazroni tvirtina, kad popiežius dėlei abelno nu-silpnimo operacijos neįsilaikys.

Rugsėjo 17 dieną buvo atvertas liuosas moterų uni-versitetas, kuris vadinasi: „Aukštesnieji istorijos, litera-tūros ir tiesų kursai“. Mok-lesnės pradžioje nuo rugsėjo 18 dienos. Ištijoje 260 liuosų klau-sytojų.

Rusijoje kiekvieną metą „neistikimųjų“ skaičius vis di-dinasi. Pagal vidaus dalykų ministerijos žinių 1905 metais reikėjo tam reikalui 130 tuk-stančių rublių, 1906 metais jau 200 tukstančių, o ateinan-tiems metams, ministerijų tary-ba nusprendė duoti Dumas užtikrinimui kredita 100 tuk-stančių rublių daugiau už pe-reitus metus, dėlto kad labai pasididino neistikimųjų skai-čius.

Iš Gelsingforso (Suomi-joje) praneša, kad į čionaitinį uostą atėjo 20 krovinių ginklų ant rusiško garlaivio Hanki. Vėliaus tie ginklai slaptu būdu tapo perduoti ir revoliu-

cijonierių rankas. — Iš Palermo (Sicilijoje) praneša, kad žemės siubavi-mas Trebijoje ir Termini tē-siasi. Naktį 1 v. 38 m. žemės drebėjimas abiejose vietose teip sudegino namus, kad iš jųjų turėjo pasišalinti gyven-tojai Žmonės gyvena pamar-skėse. Truksta maistinių daik-tų.

—Į Vladivostoko banką buvo atsiūsta 107 tukstančiai rublių valdžios pinigų, kurie buvo paskirti 36 pekštiniukų pul-kui. Apturėjus bankai visus reikalinguosius apie tuos pin-gius valdžiskus nurodymus, atė-jo į banką oficerius su dviem apsiginklavusiais kareiviais, pri-statė reikalingus liudijimus ir prisijutusius pinigus iš bar-kos išėmė. Bet neužilgo pasi-rodė, kad minėtas oficerius ir kareiviai buvo apgavėja.

— Nepaprastas atsitikimas šiomis dienomis atsibuvo Nau-jorko mieste. Ant vieno Leon Švare tramvajaus motorninkas staiga išėjo iš proto ir paleido savo vežimą kiek tik gali eiti. Sumušė kelis vežimus, sužeidė daugybę žmonių ir pagaliaus visa spēka sutrenkė į kitą einantį priešai jį tramvajų. Keleiviai, matydami, kas da-rosi, išsokinėjo iš tramvajaus ir visi beveik susižeidė. Nelai-mingąjį beprotelį, kaip tik įstengė suvaldyti.

— Vokietijos valdžia iš Reino apielinkių ir Vestfalijos pasirijo prašalyti visus darbi-ninkus, atvykusius tenai iš Rusijos, Lietuvos ir Latvijos. Teip-pat pastarame laike Vo-kietijos valdžia ketina išleisti paliepiam, kuriuomi žada už-ūdrausti darbininkų iš Rusi-jos atvykimą. Matyti minėtoji valdžia bijosi, idant atvykusie-ji iš Rusijos darbininkai ne-ūzkrestų revoliucijos ideją Vo-kietijos darbininkus.

— Siom mon diiesj Pary-žių atvyko Rusijos oficerius Ezipovas, kuris iš Peterbur-go bėgė su pacia generolo Ušakovo, caro adjutanto. Toji porele peritejo svaiteje atvy-ko į Naujorką, bet emigraci-jos komisorius uždraudė jiems išlipti ant Amerikoniskos žė-mės. Užtat jie sugrįžo į Pary-žių. Neužilgo po kelių valan-čių laiko ant kito garlaivio at-vyko ir generolas Ušakov'as ir tuojaus nukako Paryžium. Jisai apreiškė, kad Ezipovą užmuš.

— Varšavoje išsiplatino girdas, kad Anglijos karalius Edvardas ketina artymame laike nuvykti į Kopenhagą. Po trumpam tenai pasiviešė-ju mi jįsai žada išplaukti ant vidurio Baltiko jurių, idant susitikti su caru, tasai suma-nymas turėjo užgimti Londo-ne.

Juokai.

Gudri mergaitė. — Kad aš bučiau mamute, o mamute mamui, tai ar žinai, mamuet, ką aš padaryčiau. — Na ir ką mano kudiķeli? — Tuojaus mamutei atriek-čiau didelį skanaus pyrago šmotą.

Mokslainėje. Mokytoja, norėdama savo mokinėms kuoaiskaisiai nu-piešti bausmę, kokią turėjo nukęsti Nabuchodonozoras — sako: — Per penkis metus jisai maitinosi, kaip karvė, vien tik žolė....

Pertrakia ją viena mokinė: — Ar jisai paskui davė ir pieno, tamsta? — Kaip tu, Onute, nesisar-matūti bučiuotis su koku ten studentu?

— Mūsų mama tai visuo-met ir visame vis pervirsija. Pirmu-pirmiausia iš visiškai su nėkuomi nesibučiavau; an-tra, tai buvo ne studentas, tik-tai telegrafistas ir trečia, aš jo-jo nebučiavau tiktai jis mane bučiavo.

Gulivero kelionės

Į NEŽINOMAS ŠALIS. Guldė P. Žemutis. Tąsa.

Nusiėmęs skrybėlę nuožemiai linke-tėjam tamstai nuomininkui. Puoliau ant kelių ir pakeldamas akis į viršų, kiek galėdams kuogarsiausiai prakalbėjau. Pas-kui išsiėmiau iš delmono krepsiu-ką su auksiniais pinigais ir su dideliu nusiėminimu atidaviau jam. Jisai paėmė ant del-no; prikišo jį prie pat nosies, norėdams gėriau pamatyti; po-tam iš atlapos ištraukė adatą ir jos galiuku vartė krepsiu-ką ant visų pusų, tečiau su juomi nieko neįstengė padaryti.

Matydams tą, daviau aš jam ženklą, idant jisai ranką ant žemės padėtų. Kuomet jis teip padarė, paėmiau kapsiu-ką, atidariau jį ir išberiau visą aukso jam ant delno. Buvo tenai apie trisdesimtis, ar keturesdesimtis įvairaus didumo auksinių pinigų. Paseilines mažiuکو pirštuko galą, jisai pakelė vieną iš didžiausių pinigų, prisžiūrėjo jam, bet matyti nieko ne-galėjo suprasti, ką tasa mažytis šmociukas reiškia. Davė man ženklą, idant pinigų, sudėjęs į kapsiu-ką, paslėpčiau delmone, ką netrukus ir išpildžiau.

Ponas nuomininkas vienok persitkino, kad aš turiu buti koku tai išmintingu sutvėrimu. Kelis syk prakalbėjo j mane, bet jo balso skambėjimas, nors iš aiškių žodžių susidėjo, užė mano ausyse, tarytum vandeninio maluno barskėjimas. Aš jam kuogarsiausiai keliose kalbose atsakiau. Kuomet kal-bėjau, jisai prikišdavo ausį prie mano lūpų ant diejų mastų tolumо. Tečiau aš veltui stengiausi, nes mudu nėkai nega-lėjova vienas kito suprasti. Po valandėlį jisai pasitūto savo žmones prie darbo. Paskui išsitraukęs iš delmono skepetaitę, patiesė ją ant rankos, kurią paguldė ant žemės, ir davė ženklą, idant aš ant jos užsistotčiau. Lengvai aš tą galėjau išpildyti, kadangi ranka neturėjo daugiau kaip vieną pėdą storumo. Ne-pasilikio man daugiau nieko, kaip tiktai būti paklusnu. Idant nenukristi nuo rankos, kaip ilgas atsigiliau ant nosinės. Dė-lei didesnio dar nepaobjungumo jisai apvyniojo mane likusiais skepetaitės kraštais ir tokioje pastovoje parnešė mane namon. Pašaukė savo pacią ir parodė jai, kuri pamaciūs mane labai persigando, baisiai suklyko ir nubėgo, kaip daro mūsų moteris, pamaciūsios pelę, vorą arba varlę. Vienok po tulam laikui, matydama mano pasielgimą ir didelę iš mano pusės ant ma-žiausių jos vyro krutėjimų atydą, nepoigam ap-įprato su ma-nimi ir laipsniškai didei pamylėjo.

Pašaukė savo pacią ir jai parodė mane.

Buvo jau pusiaudienis, tarnaitis atnešė pietus. Pietūs su-sidėjo tiktai iš vieno valgio, paduoto didelele blūde, kurio diametras turėjo apie 24 pėdas. Prie stalo susėdo: nuominin-kas, jo pati, trejetas vaikų ir jau pasenusi motina. Kuomet visi jau buvo susėdę, nuomininkas pastatė mane ant stalo, ku-ris turėjo apie 30 pėdų augščio. Labai bijojausi, idant nenupul-ti nuo stalo, užtat kuo toliau šalinausi nuo krašto. Nuomi-ninko pati sukapojo mėsos šmotelį, pritrupino blūdeulyje duo-nos ir pastatė priešai mane. Aš nuožemiai linkterėjau jau už tai, išsitraukiau iš kišenės peiluką su šakutėmis ir pradėjau valgyti, kas jiems nežėpasakytai didelį džiaugsmą padarė. Nuomininkė paliepė tarnui atnešti mažytę taurelę, apie keturis mšų gorūdes didumo, į kuria pripilį nežinia kokie tai skysti-mo. Ši didele sunkenybė abiem rankom apėmiau tą indą ir su giliausia pagoda išgėriau už gaspadinės sveikatą, kuogarsiau-siai apskelbdamas tostą angliskai, iš ko užgimė toksai juokas kad bemaž neapkurino. Gėrimas buvo gana skanus. Nuomininkas pamojo, idant aš prisitūrin-čiau prie jo torielkos. Tečiau norėdams kuogreiciūusiai prie jo pribėgti (o turėdams visuomet tais stebuklais apsuktą ga-lvą, kaip skaitytuos lengvai gali tą suprasti) ant duonos plu-tos parklupau ir kniupščias parvirtau, bet nesusižeidžiau. Staiga atsikėliau. Matydams, kad tie padorų žmones atsiranda didelele link manės neramume, pakėliau į viršų skrybėlę (kurią visuomet kaip tinkamumas liepia laikiau po pažaste) ir tris syk riktelėjau hurra, kadangi norėjau juos pertikrinti kad man nieko blogo neaititiko. Artinausi jau prie savo vieš-pasies (teip aš jį vadysiu nuo šio laiko) tik štai jo jauniausias sunus, turintys apie 10 metų amžiaus, nutvėrė mane ir iškėlė teip augštai, kad aš net pastyriau iš baimės; tečiau tėvas iš-traukė mane iš jo rankų ir priegtam teip smarkiai režė jam per kairiąjį žandą, kad nuo tokio smogio turbut išstias Euro-pos raitelių eskadronas butų nuo arklui nusiritęs, ir paliepe nueiti nuo stalo. Bijodamas, idant vaikas neapkęstų mane už tą bausmę ir atmindams gerai kaip pas mus vaikai kankina žvirblius, trušius, kates, šuniukus ir kitus mažiuokus gyvūnė-lius, atsiklaupiau prieš savo viespatį ir, rodydamas pirštū į vaiką, daviau suprasti, kad meldžiu jam atleidimo. Suprato mane tėvas ir pašaukė sunų prie stalo. Aš gi, kuomet jisai at-sisėdo, pabučiavau jam rankon, kurias tėvas paliepė jam tuo-jaus mane mandagiai paglamonėti.

Laikė pietų numylėta viešpatė katė užsoko jai ant kelių. Išgirdęs užpakalyje savęs baisy užgėjimą, atsigrįžau ir persi-tikrinau, kad tai niurnėjo katė, kuri buvo tris sykius dides-nė už mūsų jautį. Toji katė mane baisiai pergązdino, aš buvau vienoje stalo pusėje, o katė su viespatia kitą pusę; buvo tai apie 50 pėdų tarp mus, o vienok bauginausi katės, idant ne-šokty prie manęs ir su savo baisias nagais nesudraskytų mane.

— Saki. — To-

Juozo J. Gu

Kambaroni-jo draugas nėra... ristiškai kalbėti su... kad tas jam daro... išdau klaušinėjės... pasiskindimu, ka... chono.

— Ar netur... žinti tulą Boleslo... iš, du mėnesiai at... užklauso kamba... — Boleslovi...

— Paziņoja... teploji, mudu, l... nas kita mylėjov... gimnaitis?

— Ne, bet išvaizda is Li... dasizinojo, kad... neva pasimirė... d savo prigimt... budamas užsien... mylimoji gyveni...

— Apie ta... Jisai pasakojo... vo į Rytus, mar... istikro yra num... — Kai-g... Tamsta nežinai...

— Dabart... ku, nes sprendž... kadangi iš Mar... plaukia į Rytu... į vietą ir paraš... nešiu tamstai t... nas ir, sudėjęs... neuje prie kap...

— Jeigu... maudos, tai me... nybės. — Aš nor... meis praleisti š... landų. Malon... tymesų pažin?... — Teip?

— su taja išlyga... tanetos pavarc... nai mes prival... — Aš su... tai gali buti ri... li buti tame g... — Teip.

— Labai... aš nereikalauj... damas tamstos... jysų didelę už... sunus, paėmęs... nusivedė į vieš... Nueję pri...

— karietaitė ir tu... netikintis Ti... apie kambarp... jį pirmiausia, k... ap

